

Wyszowadzki, Władysław

"Dynamika wiary", Andrzej F. Dziuba,
Częstochowa 1997 : [recenzja]

Studia Płockie 26, 265-267

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. Andrzej F. Dziuba, *Dynamika wiary*, „Biblioteka Niedzieli”,
Częstochowa 1997, ss. 185.

Problematyka dzieł ewangelizacyjnych ludu Bożego Nowego Przymierza wskazuje zawsze na szerokie świadectwo jego życia i postępowania. Chrześcijanin nie może być i pozostać tylko teoretykiem, nawet doskonałym w odczytaniu i rozeznaniu Ewangelii. O wiele ważniejszym jest bowiem jego droga życiowa, jego świadectwo, jego realia chrześcijańskiego życia, a to wszystko nie jest obojętne dla postaw dnia codziennego niesionej wiary.

Chrześcijańskie świadectwo życia i postępowania ma szczególne odniesienie do realizmu dynamiki wiary. Ta teologiczna rzeczywistość zbawcza, rozumiana oczywiście szeroko, a więc w całym jej bogactwie winna być widziana tak jak to ujmują zwłaszcza nauczanie Soboru Watykańskiego II. Zatem zawężenie jej do klasycznego rozumienia cnoty jest jej zubożeniem i zaniechaniem bogactwa biblijnego oraz życiowego, zwłaszcza w konkretnych i osobowych realiach zbawczych.

Prezentowaną książkę profesora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie otwiera wstęp ks. Ireneusza Skubisia, redaktora serii: Biblioteka „Niedzieli”, który jest świetnym ukazaniem jej walorów i znaczenia teologiczno-duszpasterskiego (s. 5-8). Właściwe treści rozpoczyna wprowadzenie, które jest dobrym przybliżeniem całości podejmowanej problematyki (s. 9-20). Ta dynamika umiejętnie podprowadza ku szczegółowym analizom, poszczególnych fragmentów prezentowanego studium.

Pierwsza część zatytułowana została: „Wiara jako osobowe przyjęcie Boga Zbawcy Jego dzieła” (s. 21-69). Przykładem takiej właśnie postawy jest Abraham ojciec wszystkich wierzących. W Nowym Przymierzu idzie już jednak o przyjęcie samego Słowa danego przez Ojca ludziom i światu. Jest to zatem przyjęcie Osoby, tj. Jezusa Chrystusa, Jego zbawczego misterium. Jest to zatem podjęcie ważnego aspektu całości wizji zagadnień wiary, akcentującego wychodzenie Boga ku człowiekowi w osobie posyłanego syna. Ta dynamika owocnego daru spełnia się tylko wówczas, gdy zostaje przyjęta w pełni osobowej wolności oraz odpowiedzialności.

Kolejna część nosi tytuł: „Wiara jako osobowe oddanie się człowieka Bogu Zbawcy” (s. 70-118). Ważną funkcję spełnia tu nadzieja, wyrażająca się w słowach i dziełach, której klasycznym przykładem jest Abraham, a także dzieje Izraela. Jest ona połączona z ufnością i posłuszeństwem oddania się Bogu. Wiara ma jednak swe odniesienie do zbawienia, które wymaga pojednania. Ciekawe jest także ukazanie wewnętrznych relacji między wiarą, nadzieją i miłością. Działania te zakładają w pełni

ludzką postawę wolności i godności osobowej. Jest to jednak jedyna szansa wydoskonalenia siebie, i to wobec Boga.

Ostatnia część opatrzona została tytułem: „Wiara jako odpowiedź na wzywającą łaskę Boga” (s. 119-159). W dzieło to zaangażowany jest Ojciec ale i Duch Święty w całym wewnętrznym procesie pociągania. Ostatecznie jednak pozostanie to misterium wzajemnej relacji Bóg-człowiek. Zaofiarowany przez Boga dar spełni się tylko wówczas jeśli będzie owocnie obecny w dynamice wolnej odpowiedzi.

Całość zamyka krótkie zakończenie (s.160-162).

Książkę uzupełnia aneks, który zawiera przedruk rozdziału trzeciej części pierwszej Katechizmu Kościoła Katolickiego (s.163-184).

Prezentowane opracowanie jest interesującą próbą egzystencjalnego spojrzenia na problematykę wiary. Wydaje się, iż szczególnie niekonwencjonalną, ale jednocześnie kompleksową a z drugiej strony szczegółową i bogatą w wielość podejmowanych zagadnień. Autor bowiem umiejętnie łączy te dwie cechy, tj. syntezę i analizę, nie tworząc jednak z nich metodologicznych czy formalnych barier we wnikanii w dynamikę wiary. Faktycznie jawi się ona tu i przemawia niezwykle żywotnie i realnie tak jak to ukazuje jej biblijny obraz, i to w wyrazie obu Przymierzy.

Dobrym i interesującym uzupełnieniem jest zamieszczony aneks, który okazuje się swoistym podsumowaniem pracy, jakby jej uwiarygodnieniem, choć z pewnością nie było to bezpośrednią intencją autora. Ten fragment Katechizmu, tu zamieszczony, bardziej wyraźnie jawi się w całym swym bogactwie niesionych i ukazanych treści. Przemawia ładunkiem odniesienia do realiów wiary, a więc ostatecznie do codzienności życia chrześcijańskiego tak w jego wymiarze ziemskiego pielgrzymowania jak i eschatologicznej perspektywy.

Drogi świadomego wchodzenia w rozeznanie wiary z pewnością będą bardziej czytelne i jasne dzięki prezentowanej książce. Jak słusznie zauważa autor wstępu, można tu znaleźć usystematyzowany wykład nauki o wierze oraz odpowiedzi na pytania; czym jest wiara, jak ją osiągnąć i co ona oznacza w życiu człowieka (por. s. 7-8). Jest to zatem dotknięcie podstawowych teologicznych wymiarów odniesienia do Boga, a w Nim do innych ludzi, świata ożywionego czy martwego oraz do siebie samego. Dynamika zbawcza tych sfer, relacji, odniesień czy wymiarów ukazuje, dzięki omawianej książce, jeszcze czytelniej wszystko to co zawiera wielka rzeczywistość wiary.

Czasy współczesne, znaczone bogactwem wielorakich postaw człowieka, także negujących wiarę, jej miejsce w życiu ludzkim, zdają się tak patrzeć na nią ponieważ jej nie rozumieją, a chyba częściej jeszcze, po prostu nie chcą zrozumieć. Antropologia teologiczna spojrzenie na człowieka, zwłaszcza w dynamizmie jego charakteru osobowego, i to we wszystkich wymiarach relacyjnych, zdecydowanie dostrzega miejsce wiary, jej funkcję oraz pozytywną rolę. Książka ks. A. F. Dziuby może być w tym rozeznawaniu niezwykle przydatna i pomocna.

Naukowy charakter prezentowanego opracowania jest tak umiejętnie ześrodkowany na poruszonym zagadnieniu, iż ułatwia jeszcze bardziej jego twórcze zrozumienie oraz przyjęcie. To zaś łatwo wskazuje na walory praktyczne czyli życiowe poruszanych treści. Zatem dynamika wiary, w obrazie ks. Dziuby jawi się tak w płaszczyźnie teoretycznej jak i praktycznej, zresztą jest ona taka ze swej natury. Znaczącą zasługą autora jest to, iż potrafił umiejętnie ją ukazać.

Studium lubelskiego profesora jest ciekawą propozycją spojrzenia na zagadnienie wiary. Uwalnia on je jakby od wielu schematów, a nadaje cechy żywej i twórczej rzeczywistości ziemskiej oraz zbawczej. Wielopłaszczyznowość umiejętnego dostrzeżenia fenomenu wiary stawia omawianą książkę w szeregu szczególnie twórczych opracowań. Autor uwolnił się jakby od schematów, a jednocześnie otworzył na życie. Oczywiście w tym kontekście można wytoczyć schematyczne uwagi czy wątpliwości, ale ostatecznie będą one świadczyć tylko o zamknięciu się na realia soborowych propozycji, które są tak egzystencjalne i pełne realizmu chrześcijaństwa dziś.

Papież Jan Paweł II potwierdza i rozwija soborową myśl, stawiając wobec niej nowe wymagania bliskości do człowieka XX wieku. Wydaje się, iż książka ks. Dziuby, w całym swym dynamizmie, jest tu znakomitą i twórczą odpowiedzią na te sugestie i propozycje papieskie. Faktycznie wiara jawi się jako dynamiczna rzeczywistość życia chrześcijańskiego i niesionego świadectwa.

Ks. Władysław Wyszowadzki

Daniel Brzuchak - ks. dr teologii (ATK w Warszawie, 1990), wicedyrektor Centrum Studiów Liturgicznych św. Anthonisa w Płocku (1990), wicedyrektor Centrum Studiów Liturgicznych (Diecezja Płocka), profesor teologii w Wydziale ATK w Warszawie - Kolegium Teologicznym Diecezji Płockiej i Płockie Kościelnym, kierownik Pracowni Liturgicznej przy sekretariacie Niecezji „Studio Płockie”

Jerzy Cichocki - ks. mgr teologii (ATK w Warszawie, 1980), wikariusz w par. 140 w m. Urbasa w Białymstoku (Ciepła Płocka)

Andrzej Franczak-Habba - ks. prof. zw. dr hab. teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, autor książek i licznych artykułów, przewodniczący zespołu redakcyjnego do wydawnictwa „Pieśń nad Pieśnią” (Ciepła Płocka)

Beata Ganderowicz - mgr psychologii, absolwentka Instytutu Psychologii przy Katedrze Uniwersyteckiej Lubelskiej; asystentka Przewodniczącego Psychologiczno-Pedagogicznego w Domu Pomocy Społecznej w Miszewie Międzyzdroj k. Płocka

Włodzisław Górecki - ks. prof. zw. dr hab. nauk prawnych, Instytut Wydawniczy Prace Katolickie ATK i kierownik Katedry Katedry Prawo Międzynarodowe i Współczesne, profesor WSD w Płocku, Leśniczów w Odrobieniu (Wielkopolski Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), oraz w Katedrze Teologii i Liturgii Diecezji Płockiej i prodym. Płockie Konsultacyjne ATK, redaktor „Zeszytu teologicznego „Kościół i Świat” - przewodniczący Sekcji Katedry Teologii Polskiej, redaktor „Kwartalnika Teologicznego” (Płock), członek Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stwierdzenia Nominacji przez Prezesa Rady Ministrów; autor wielu książek i artykułów w czasopiśmie

Andrzej Górecki - ks. mgr teologii (ATK w Warszawie), absolwent Wydziału Teologicznego Studium Pedagogiki i Psychologii (Ciepła Płocka) i Psychoterapii dla Dorosłych przy KUL, pracownik w parafii św. Bartłomieja w Kaczkach (Ciepła Płocka), dokonał na Wydziale Kościelnym Nark. Historycznych i Społecznych ATK w Warszawie, uczestniczył w Zjazdach Fundacji Psychologiczno-Pedagogicznej w Domu Pomocy Społecznej w Miszewie Międzyzdroj k. Płocka.